

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Die Handschriften der Badischen Landesbibliothek in Karlsruhe

Die Reichenauer Handschriften - Die Pergamenthandschriften

Badische Landesbibliothek

Wiesbaden, 1970

Aug. perg. 143

[urn:nbn:de:bsz:31-8357](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-8357)

Incipit nona pars de sacramento baptismatis ... (174, 2) ... excommunicetur.

Item ex registro beati Gregorii quedam kapitula ad eandem nonam partem pertinentia. quanto studio in conuertendis ad baptizandis sit laborandum.

Particeps procul dubio ... (174' 2) ... sustinere. = *Greg. reg. 11, 12 (MG. Ep. II p. 273, 10—18). 8, 23 (p. 24, 19—25, 7).*

Incipit pars decima de templis diuinis et ipsorum cultu ac prediis I ... (177, 1) ... CXLV ... asserende.

Item ex registro beati Gregorii papæ.

CXLVI ... (177, 2) ... CLXVII ... sanctorum.

I De primitiua ecclesia

Nemo qui scripturas diuinis legit ... (*Melchiadis epist., Migne VIII 565 B—567 B*) ... (201' 1) ... CXXXVI ... (201' 2) *schließt mit epistula Clementis tertia cap. 66 ed. Hinschius, Decr. Ps.-Isidor. p. 55, 32 qui studiosi sunt effuga*//////////. *Dann die Lücke.*

f. 4^r. liber Augie maioris.

Schild *Quinque partes antiquorum canonum seu decretalium que dicuntur Integra Summorum pontificum et D aliorum*

Beschnitten; Holzdeckel mit grauem Leder überzogen; von den zwei Ledersprngen die untere ab.

+ **CXLIII.** 166 f. (1 c., 35 l.; f. 8. 33—35. 38. 39. 41—59. 62—93. 96—154. 156—163. 166 zu 36 l.; 60 zu 33; 155. 164. 165 zu 37 l.) 282 x 198, s. X.

f. 1—64 = 8 Quaternionen (f. 1. 8 nachgeschrieben); 65—74 = 1 Quinio; 75—106 = 4 Quaternionen; 107—112 = 1 Ternio; 113—160 = 6 Quaternionen; x. 161.162.163.164 | 165. 166. x. x. x.

f. 1 *Federproben* s. XIII, z. B. Pater de celis filium testificat | O Stulti et tardi corde ad credendum | deus miserere nobis

s. XV Anno domini ^occcc^olvij. Indictione ^oviij die mensis Auaprilis quod sanctissimus pater | M(ath) Agite penitentiam appropinquabit | enim regnum celorum

Augustini sermones.

1' ·I· Sermo sancti Augustini de uerbis domini secundum Matheum Agite penitentiam appropinquabit enim regnum celorum ... (2') ... LXVIII Eiusdem de scripturis ueteribus ac nouis contra Arrianos

[s. XI. Semo *sancti Augustini* de uerbis domini *secundum* Matheum Agite poenitentiam. appropinquabit enim regnum celorum]

Euangelium audiuius et in eo dominum ... (3') ... consensisti.

Explicit sermo *sancti Augustini*. = sermo 109 *Migne XXXVIII c. 636—638*.

Item eiusdem de uerbis domini in euangelio *secundum* Matheum. Luceat ... (4) ... ab eis. Cap. II.

Solet multus mouere fratres karissimi ... (5) ... elucebat. Explicit ... = s. 54 *Migne c. 372—374*.

Cap. III. Cum nobis pro officio competat dicere ... (6) ... in aeterna secula seculorum amen. = app. s. 268 *Migne XXXIX c. 2244—2245*.

... Cap. IIII. *Sancti euangelii capitulum* quod modo ... (7') ... factus es nobis. Explicit sermo. IIII. = s. 55 *Migne XXXVIII c. 375—377*.

Item ... In lectione *sancti euangelii* hortatus est ... (10') ... fructus quaeritur. Explicit sermo quintus ... = s. 61 c. 409—414.

... Audiuius cum euangelium legeretur ... (15') ... si non fecero. Explicit sermo. VI. ... = s. 62 c. 414—423.

... De capitulo euangelii quod dominus donauit ... (17) ... Conuersi ad deum. Explicit sermo VII. ... = s. 100 c. 602—605.

... *Sanctum euangelium* cum legeretur audiuius ... (19') ... conuersi ad deum. Explicit sermo *sancti Augustini*. VIII ... = s. 67 c. 433—437. ...

20 (M)irum quibusdam uidetur fratres karissimi cum audiunt ... (21) ... ut possimus sustinere. Explicit sermo VIII. ... = s. 70 c. 443—444.

... Audiuius in euangelio dominum exhilaratum ... (22) ... Conuersi ad dominum. Explicit sermo X ... = s. 69 c. 440—442 ...

22' Magna questio est de recenti euangelica lectione ... (35) ... ministraremvs. Explicit. = s. 71 c. 445—467 ...

Ammonuit nos dominus noster Ihesus Xpistus ... (36') ... secula seculorum. amen. Explicit. ... = s. 72 c. 467—470 ...

37 Euangelium quod recentissime recitatum est ... (39) ... Conuersi ad dominum. Explicit. = s. 76 c. 479—483 ...

XIII. ... Cum *sanctum euangelium* legeretur audiuius ... (40) ... perducatur. Explicit. = app. s. 72 *Migne XXXIX c. 1884—1886*.

(40') ... Hesterna die. *sanctum euangelium* ammonuit nos ... (43) ... et caeteri timeant. Explicit. = s. 83 *Migne XXXVIII c. 514—519*.

... Ammonet nos dominus noster non neglegere ... (47') ... gaudeamus. Explicit = s. 82 c. 506—514.

48 [XVII.] Dixit dominus cuidam adolescenti ... (48') ... regnabimus. Explicit = s. 84 c. 519—520.

... [XVIII.] ... Bene nobiscum nouit sanctitas uestra ... (56') ... non tangatis. = s. 88 c. 539—553.

... Nonnulli fratres qui aut militię cingulo detinentur ... (57') ... alienum. Explicit = app. s. 82 Migne XXXIX c. 1904—1906 = *Maximi hom. 114 c. 375—380 ed. Rom.*

... Scire et intellegere debemus ... (59') ... in secula seculorum amen. Explicit = *Aug. (?) app. s. 75 Migne XXXIX c. 1889—1891.*

... Fratres quod audistis monentem ... (60') ... mihi homo = *Aug. s. 97 Migne XXXVIII c. 589—591.*

(61) ... Inter parabolas a domino dictas ... (63) ... potuerint. Explicit = *Aug. de diuersis quaest. 83, qu. 59 Migne XL c. 44—48.*

... Hesterno die qui affuistis ... (66') ... extinguat = *Aug. s. 93 Migne XXXVIII c. 573—580.*

... Dominus n̄rt Ihesus Xpistus quod discipulis suis loquebatur ... (67') ... manipulos suos. Explicit = s. 102 c. 611—613.

Aduertit sanctitas uestra fratres karissimi ... (68') ... dimittimus. Explicit = s. 367 Migne XXXIX c. 1650—1652.

... Verba domini nostri Ihesu Xpisti quae modo ... (70) ... ut pascamur = s. 103 Migne XXXVIII c. 613—616.

... Sanctum euangelium cum legeretur ... (71) ... incrementum dat deus = s. 104 c. 616—618.

... Apostoli sancti dicebant ... (72') ... et in omnia secula seculorum amen. Explicit = app. s. 84 Migne XXXIX c. 1907—1909.

... Auidiuimus nos exhortatum dominum nostrum ... (76) ... In caelo coronentur. Explicit = s. 105 Migne XXXVIII c. 618—625.

... Audistis sanctum euangelium quo modo dominus Ihesus ... (77') ... munda erunt. Conuersi ... filium tuum. // // // // = s. 106 c. 625—627.

... XXXI. De arbore ficulnea quae triennium ... (79) ... non porrexisset. Explicit = s. 110 c. 638—641. ...

79' XXXII Tria sata farinae ... (80) ... dignemini. Deo gratias amen. = s. 111 c. 641—643.

... XXXIII. Lectiones sanctę propositę sunt ... (83) ... intus uoluntas. = s. 112 c. 643—648.

... In lectione euangelica quam audiuimus . de homine dictum

est qui habuit duos filios. Denique filius ... (84') ... aperiat. = *Aug. enarr. in Psalm. 70, serm. 2, 6—9 Migne XXXVI c. 896 med.—898.*

... XXXV. Quod ammonemur ammonere debemus ... (86') ... finiamus conuersi ad dominum = *s. 113 Migne XXXVIII c. 648—652.*

87 ... XXXVI. Lectio sancti euangelii ædificat nos ad orandum et credendum ... (88') ... super habundabit gratia. Explicit = *s. 115 c. 655—657.*

... Gaudere nos apostolus præcipit ... (90) ... nihil solliciti fueritis. = *s. 171 c. 933—935.*

... 90' Capitulum euangelii quod lectum est ... (96') ... plenitudinem dei. = *s. 117 c. 661—671.*

... XXXVIII. ... Dominus noster Ihesus Xpistus et uenit ... (98') ... quod promisisti. Explicit. = *s. 108 c. 632—636.*

99 ... XL.; Quod dictum audiuius a domino Ihesu Xpisto ... (101) ... conuersi ad dominum. = *s. 122 c. 680—684.*

... XLI. Scitis fratres in Xpistum enim credentes ... (102') ... te mihi reddero. = *s. 123 c. 684—686.*

Recentissima in auribus nostris ... (103') ... ad dominum. = *s. 124 c. 686—688.*

... XLIII. Audiuius uerba sancti euangelii et hoc ... (108) ... suscitatore. = *s. 128 c. 713—720.*

... Miracula domini nostri. et saluatoris ... (110') ... resurgant. = *s. 98 c. 591—595.*

... XLV Ad euangelicam lectionem quae recens sonuit ... (113) ... ad dominum. Explicit. = *s. 129 c. 720—725.*

... Sicut audiuius cum sanctum euangelium legeretur ... (114') ... liberare non possumus. = *s. 132 c. 734—737.*

... XLVII. Meminit caritas uestra sermone pristino ... (117') ... promisi. Ipsi gloria in secula seculorum. Amen. = *Aug. in Ioh. eu. tr. 33 Migne XXXV c. 1647—1651.*

... XLVIII. Nouit caritas uestra omnes uos ... (119') ... debita nostra. = *s. 134 Migne XXXVIII c. 742—746.*

... XLVIII. Non ignorat fides uestra ... (125) ... qui exigit. = *s. 137 c. 754—763.*

... L. Audiamus dominum Ihesum commendantem ... (129) ... ad dominum. = *s. 138 c. 763—769.*

... LI Dominus deus Ihesus filius dei unicus ... (131) ... fundite. = *s. 139 c. 769—772.*

... LII. Licet omnes uirtutes ... (132') ... redemptori. Explicit.
= *app. s. 96 Migne XXXIX c. 1929—1931.*

... LIII Hoc amonuit dominus ... (136) ... emendatur. = *s. 354 c. 1563—1568.*

... LIII. Erigunt nos diuine lecciones ... (137') ... possidebis.
= *s. 142, c. 1, 1—5, 5, Migne XXXVIII c. 778—781.*

... LV. (138) Inter cetera cum sanctum euangelium legeretur ...
(139) ... ad dominum. = *s. 141 c. 776—778.*

LVI ... Audite auribus accipite mentibus ... (140) ... ostenditur.
= *Aug. in Ioh. eu. tr. 71, 1—2, Migne XXXV c. 1820—1821.*

LVII ... Domini uo(aus u)u)x est fratres karissimi ... (140') ...
cognosce. = *app. s. 97 Migne XXXIX c. 1931.*

... Aacepimus fratres. uerba d(omi)ni dicentis ... (143') ... pa-
cietur. = *app. s. 246 c. 2198—2200.*

... De sancto eu(an)gelio presenti tempore ... (149) ... et nos.
= *s. 87 Migne XXXVIII c. 530—539.*

... LX Medicina omnium animæ uulnerum ... (151') ... iudicatus
est. = *s. 143 c. 784—787.*

LXI ... Cum dominus et saluator noster ... (153') ... iam iudi-
catus est. = *Aug. serm. 144 Migne XXXVIII c. 787—790.*

... LXII. Lectione hodierna animaduertit caritas uestra ... (154)
... supplicium sempiternum. = *Aug. serm. 146 c. 796—797.*

154' ... LXIII. Euangelica lectio proposuit nobis ... (161) ... a
domino quaerite. = *Aug. serm. 52 c. 354—364.*

... Spes nostra fratres non de isto tempore ... (166') ... Con-
uersi ad dominum. Explicit. = *Aug. serm. 127 c. 705—713.*

165' *am linken Rande s. XIV Gebet* O intemerata et in eternum
benedicta singularis atque comparabilis uirgo dei genitrix Maria ...
auxiliatrix. O. Iohannes beatissime Xpisti familiaris ... per omnia. s.
s(ecul)orum. amen.

s. XI 166' *am Schluß* Thesaurus istius ecclesie in libris uel ceteris
quibus libet ornamentis. Missales libri. VI. quorum unus est in duobus
uoluminibus. alii. III. ^{or} cum graduali libro. Tres libri euangeliorum. ex
quibus duo in tabulis auro argentoque satis decoratis. lectionarii. II.
quorum unus in osseis tabulis. et alii .II. cum euangeliis. Libri gra-
dualium quinque. in uno eorum sequentionarius. Et alii .II. *ed. R. Beer,*
Berliner Philologische Wochenschrift V (1885) Sp. 827. Vgl. Sauer-

land u. Haseloff, *Der Psalter Erzbischof Egberts von Trier* (Trier 1901) S. 168.

Federproben frúdes gabe swerdu | Aue | In dem manot | fuit homo missus a deo cui nomen Iohannes erat (eu. Ioh. 1, 6) . . . | Aue

f. 1^r Liber de Augia | liber de Augia

Unten It E Hans Andres 9cl////

liber generacionis Ihesu Xpisti filij Dauid

2' liber Augie maioris

85' Neumen, und M | ma | feng

118' Θ c dei gracia Constant episcopo. Θ c. Decanus Menchilhaiz Salutem Salutem in domino paternitate s. XIII.

143' *Initiale D Federzeichnung ein Portraitkopf.*

Schild Augustinus In de Verbis domini sermones numero LXIII super ewan(ge)lijs; 2. Hd.: 19

Holzdeckel mit braunem gepressten (laus deo laus) Leder überzogen; zwei Lederspangen mit Metall beschlagen.

+ CXLIV. 123 f. (1 c., 28 l.) 278 x 195, s. IX in. (f. 2^r saec. X/XI).
f. (1) 1. 2. 3 | 4. 5. 6. 7 = Quat. ·I·; 8—31 = Quat. ·II·—III;

32—79 = 6 Quaternionen; 80. 81. 82. 83 | 84. 85. x. x; 86—117 =

4 Quaternionen; 118. 119. 120. 121 | 122. 123. Deckblatt x.

f. 1^r *Federproben*: carduus in pratis asino pascitur ore. | Lactucam talem talē(m) labra | per partes fascem alleuia nepondere pressus. | Lactucam talem | Carduus in pratis | per partes | Carduus in pratis asino pascitur ore;

adal degan coot man Mone, *Anz. f. Kunde der teutschen Vorzeit IV* (1835) Sp. 490. | Reginger. *Steinmeyer, Die ahd. Glossen. IV* (1898), 405.

2 *Anonymi tractatus de mensura fistularum.*

Si fistulae aequalis grossitudinis fuerint . . . haec consonantia semitonium erit = *Scriptores eccl. de musica sacra ed. Gerbert t. II* (1784) p. 277 a—b, cf. (überarbeitet) t. I p. 329 a; vgl. W. Brambach, *Die Musikliteratur des Mittelalters = Mittheilungen aus der Gr. Bad. Hof- und Landesbibliothek IV* (1883) S. 15 Z. 6—7.